ОБОБЩЕН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ ЗА 2018 ГОДИНА

На територията на Смолянска област са обособени **146** водоснабдителни зони (ВЗ), контролирани от РЗИ – Смолян. От тях:

- **86** ВЗ се мониторират от „ВиК“ ЕООД гр. Смолян;
- **31** ВЗ се стопанисват от Общинските администрации;
- **29** ВЗ са ведомствени водоснабдявания и се мониторират от дружествата, стопанисващи хижите и почивните бази, към които са.

РЗИ – Смолян извършва контролен мониторинг на всички водоснабдителни зони, за съответствие на подаваната към потребителите питейна вода, по показателите за качество, съгласно изискванията на Наредба № 9.

За 2018 година няма водоснабдителни зони, които да не са обхванатати с мониторинг по показатели от група А и/или Б.

„ВиК“ ЕООД гр. Смолян извършва мониторинг за качеството на водата в стопанисваните ВЗ по предварително изготвена и съгласувана с РЗИ – Смолян мониторингова програма.

Общинските администрации, стопанисващи водоснабдяванията съгласуват с РЗИ – Смолян мониторингови програми, но не изпълняват заложените анализи в тях, поради липса на финансови средства, въпреки даваните препоръки.

Дружествата, стопанисващи ведомствените водоснабдявания извършват мониторинг за качествата на питейната вода. При проверките на представените протоколи от изпитванията не са констатирани отклонения.

Водите използвани за питейно-битово водоснабдяване на територията на Смолянска област се анализират по минимума показатели от група А и група Б, без да е необходимо изследването на допълнителни такива, защото не се наблюдават *трайни* отклонения в качеството на питейната вода по показатели от група А и група Б.

Установените спорадични отклонения при извършения мониторинг от РЗИ и ВиК за последните 3 години са по микробиологичния показател – колиформи и химичения показател – активна реакция.

Процент стандартност на изследваните проби питейна вода по ВЗ за периода 2016 – 2018 години

Година ***Мониторинг***	***2016***	***2017***	***2018***
Мониторинг РЗИ – Смолян	98,6 %	97,9 %	98,4 %
Мониторинг „ВиК“ ЕООД Гр. Смолян	98,9 %	99,6 %	98,7 %

За 2018 година са отчетени 8 проби с отклонения по микробиологичен показател колиформи и 1 проба с отклонение по химичен показател – активна реакция (pH). Констатираните отклоненията *не са трайни.* Издадени са 7 предписания за провеждане на хигиенни мероприятия за почистване и дезинфекция на водоснбдителните съоръженията и непрекъснато обеззаразяване на водата. Изследваните повторни проби по микробиологични и физикохимични показатели са без отклонения.

Основните причини за констатираните отклоненията по показател колиформи са неосигурен достатъчен брой лица от стопанисващите организации за поддържане на непрекъснато обеззаразяване на водата в много от ВЗ, трудно достъпен терен, отдалеченост и разпръснатост на водоснабдителните съоръжения, в които се извършва обеззаразяването.

От извършения периодичен мониторинг по радиологични показатели се констатира леко завишаване на нивата на алфа активност в една от зоните – при норма 0.1 Bq/l е отчетена стойност 0,16 Bq/l. Изпратиха се две повторни контролни проби за анализ в РЗИ Пловдив и резултати са без отклонения.

Във връзка с обнародваните изменения и допълнения на Наредба № 9 за качествата на водата, предназначена за питейно-битови цели в (Обн. ДВ. бр. 6/2018 г.) се осъществи работна среща между представители на РЗИ-Смолян и „ВиК“ ЕООД, гр. Смолян. Новостите в законодателството позволяват на „ВиК“ операторите да редуцират пълния обем на мониторинга, който изпълняват по ежегодно изготвените си мониторингови програми. Представи се информация от ВиК дружеството, че Българската асоциация по водите подготвя методика за уеднаквяване на критериите по изготвяне на оценка на риска за дадена водоснабдителна зона, която ще им бъде предоставена. Това е основният аргумент, заради който до края на 2018 година в РЗИ-Смолян не са постъпвали за одобряване такива оценки. Приоритетно се реши, че най-рисковите зони, за които ще се изготвят оценки на риска са зоните на водоснабдяване с вкючени повърхностни водоизточници.

За 2018 година са постъпили четири жалби от граждани за влошени качества на подаваната вода за питейно-битово водоснабдяване за следните населени места:

- една жалба от с. Буково (общ. Мадан);
- една жалба от с. Павелско (общ. Чепеларе);
- две жалби от гр. Смолян.

При извършените проверки и анализи на водите по физикохимични и микробиологични показатели, не се установяват отклонения в питейните води.

Добрите показатели на водите, предназначени за питейно-битови цели е резултат от факта, че 96 % от водоснабдяването на Смолянска област е от каптирани извори с голяма дълбочина, разположени в горски масиви, които не се повлияват от повърхностни води и се запазват постоянни стойностите на показателите през годините.